

DEL TREBALL D'AULA A LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Víctor Manuel González Vega
Institut Narcís Xifra de Girona

Joan Manuel Barceló i Sitges
Institut Narcís Xifra de Girona

Anna Metje Cadenas
Institut Narcís Xifra de Girona

RESUM

Aquest article és el resum del treball dut a terme per un grup de professors de l'institut Narcís Xifra de Girona, preocupats per la incorporació de les *competències bàsiques*, no només en les programacions, sinó en les *activitats d'aula* i per aconseguir la *implicació* del màxim nombre de professorat. Si havíem de tirar endavant un projecte com aquest des del primer moment s'havia de tenir clar quan parlàvem de competències: què volíem dir? És a dir, definir què entenia cada un de nosaltres per competència i, a partir d'aquí, analitzar la implicació de les diferents matèries en les diferents competències. També s'estudia com aplicar als grups de diversitat el treball per competències bàsiques (CB) i la part més innovadora era la concreció d'aquestes en activitats d'*ensenyament-aprenentatge*. Com a resultat es van elaborar quatre graelles, una per cada nivell d'ESO, que recollien activitats o continguts de cada matèria (consensuats per departaments) i que permetien interrelacionar: matèries, competències treballades i lligams amb altres cursos. Això va permetre presentar a l'inici de curs un índex de programació marc que tot el professorat ha utilitzat, crear uns instruments per fer un seguiment i una anàlisi posterior d'aquestes activitats d'aula consensuades. En aquests moments podríem dir que ens hem embarcat en un projecte ambiciós i estem a mitja travessia.

PARAULES CLAU: competències bàsiques, grup de treball, graelles, interdisciplinarietat, ensenyament-aprenentatge.

FROM CLASSROOM WORK TO KEY SKILLS

ABSTRACT

The article summarises a project carried out by a group of school teachers at the Narcís Xifra Secondary School in Girona. Their aim was to include key skills not only in the pro-

gramming phase but also in classroom activities and to encourage the involvement of a maximum number of teachers. To go ahead with the project, they first had to have a very clear idea about what they considered key skills to involve. Each member defined the skills and their relationship with the different subjects and described how to adapt each one to diversity groups. The group of teachers then took the innovative decision to concretise the skills in teaching-learning activities. This led to the drafting of four grids, one for each level of compulsory secondary education (12-16 yrs, ESO), which included activities or content from each subject (agreed by departments) allowing for overlaps between materials, skills and ESO levels. By the beginning of the school year, they were able to present the index of a framework programme for all teachers to use as well as monitoring instruments to assess the approved classroom activities. The ambitious project is currently at a mid-way stage.

KEYWORDS: key skills, group work, grids, interdisciplinary work, teaching and learning.

1. HISTÒRIA I CONTEXT. COM SORGEIX LA IDEA, QUIN FORMAT ADOPTA. ETAPES

Durant el curs 2007-2008 alguns professors de l'Institut Narcís Xifra de Girona ens plantejarem la manera d'afrontar la incorporació al centre del treball de les competències bàsiques que la LOE (Llei orgànica d'educació) havia inclòs en el currículum preceptiu de l'educació primària i secundària i que nosaltres havíem ajornat fins aquell moment; va ser una iniciativa del mateix centre, recollida en el nostre Pla de formació per al curs 2008-2009, que va acabar convertida en una demanda formal de formació al Centre de Recursos Pedagògics del Gironès i que va aprovar un grup de treball per al 2008-2009. Del treball desenvolupat per aquest grup, en parlarem en aquest article.

Per presentar-nos podem dir que el nostre institut és un centre de secundària amb algunes característiques diferenciadores: es tracta d'un centre en què impartim tots els ensenyaments reglats i de qualificació professional possibles: ESO (quatre línies), batxillerat (dues línies), curs de preparació de les proves d'accés, cicles formatius de grau mitjà i superior de quatre famílies professionals, PQPI...; tenim prop de 1.300 alumnes i uns 120 professors amb diverses dedicacions horàries. També hem estat un centre disposat a participar en diversos projectes i iniciatives, siguin propis o promoguts pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya: centre certificat per la norma ISO 9001-2000, pla de millora, intercanvis, convivència i mediació en conflictes, salut i escola, pla d'esport..., o sigui, ja no ens venia d'embarcar-nos en un altre projecte d'interès pel centre, el «desenvolupament d'activitats competencials a l'ESO».

2. EL GRUP DE TREBALL DEL CURS 2008-2009. EL SEU FUNCIONAMENT, FUNCIONS, METODOLOGIA

En el moment de començar el curs es va constituir el grup de treball, reconegut en el Pla de formació, format per 13 persones de diferents perfils i procedències, i tot i no ser-hi representats tots els departaments didàctics del centre com era la nostra primera pretensió, sí que hi eren la majoria, i a més diversos professors del Departament d'Orientació Educativa del centre, que en el nostre cas és el responsable d'atendre i gestionar els recursos de diversitat de què disposem. O sigui que teníem un bon punt de partida per iniciar un procés que ja intuïem a llarg termini.

Tres dels membres del grup, que hem assumit la coordinació i que apareixem com a signants de l'article, havíem estat implicats en feines de formació. Dos de nosaltres hem estat membres de la xarxa de CB de Catalunya; uns altres hem fet formació en la línia de la pràctica reflexiva; del professorat interí nou, i d'altres relacionats amb la didàctica, l'organització dels centres i la millora de la qualitat en l'ensenyament. Aquests bagatges ens van servir per a les nostres finalitats.

En les primeres reunions es van consensuar les línies generals de treball que seguidament reflectim.

2.1. PROPOSTA DE TREBALL INICIAL SOBRE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Partim d'una complexitat i indefinició momentània del tema de competències bàsiques. Considerem, però, que aquest és un tema important, sobretot si creiem que les competències bàsiques estableixen els aprenentatges bàsics que han de guiar el nostre ensenyament i haurien de ser paràmetre important d'avaluació, d'establiment d'adaptacions curriculars individualitzades (ACI) i de coordinació entre matèries. Afirmem la utilitat independentment de les «modes» didàctiques i les directrius administratives. Donat el protagonisme i la importància que tenen les competències bàsiques, aquest camp ha de ser un dels prioritaris els propers tres anys.

Per tant, i a falta de definicions majors, hauríem d'optar per:

- a) Anar definint un model de treball de les competències bàsiques.
- b) El model no ha de ser tancat, sinó que ha d'anar incorporant, gradualment i en cada inici de curs, definicions que es consolidin en la comunitat educativa. Potser caldrà retocar aspectes, però haurem assolit experiència i molt del que haurem anat fent ens servirà pel nostre dia a dia a l'aula.
- c) Si ens en sortim, de definir una línia de treball, la podríem anar fent arribar

a altres fòrums (intercanvi amb centres, presentació en trobades específiques del tema...) sempre que hi hagi un consens del grup de treball i dels òrgans de representació del centre pertinent.

d) Hauríem d'anar implicant gradualment els departaments en el seguiment de les competències bàsiques. En aquest sentit, es podria demanar a la direcció que plantegi a la Junta de caps de departament poder informar els companys del departament a participar en el grup de treball quan hi hagi informacions significatives (recordem que seran fàcils de plasmar atès que el coordinador del grup de treball recull en les actes els acords).

Pel que fa a la *metòdica de treball*, es podrien considerar les línies següents:

Inicialment, vam dedicar algunes sessions a entendre el redactat que el Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, fa de les competències; per grups de professors es va fer un resum o mapa conceptual de cada competència que després es va posar en comú. De la mateix manera es van llegir i analitzar les competències pròpies de cada matèria representada en el grup de treball. En aquests casos, l'objectiu era comprendre les competències, assumir-ne la utilitat i lligar-les amb les matèries corresponents.

En el nostre document de treball inicial es va concretar el camí que calia seguir de la manera següent:

a) Quan el tema estigués madur, l'institut posaria com a *objectiu estratègic* del centre el treball en competències bàsiques. Així es recolliria en la programació anual del centre (i, si escau, en els plans estratègics o de millora que puguin ser vigents).

b) Els acords de centre sobre competències bàsiques figuren com un capítol específic en el Projecte curricular de centre (PCC). També les tasques que pertocuin s'han d'incorporar en els documents interns de manera gradual (com les funcions que s'assignen en l'organigrama o el Reglament de Règim Intern.

c) Atès que cada programació de matèria té unes competències bàsiques associades, es podria treballar en el grup de treball fent concrecions en aquesta línia. Hauríem de definir quina unitat o unitats didàctiques de quins cursos s'associen amb la competència bàsica el disseny curricular base de la qual assigna a cada matèria.

d) Les competències bàsiques s'haurien de concretar en *activitats d'ensenyament-aprenentatge* (una o diverses per cada unitat didàctica), segons la complexitat o importància de l'aspecte que s'ha de treballar i el temps de què es disposa. Aquestes activitats consten especificades en la programació de cada curs en les assignatures.

e) Les activitats d'ensenyament-aprenentatge definides per cada curs i assignatura són avaluades, de la mateixa manera que es fa en les activitats. En particular i, com a mínim, a final de curs cada professor ha de confeccionar un informe i omplir un imprès de valoració. Aquests informes són recollits i resumits pel cap de departament seguint els criteris i formats establerts en el centre.

f) Es podria establir una responsabilitat de «tutoratge» i seguiment de cada competència bàsica a un o dos departaments que hi siguin particularment propers o per acord de distribució equitativa de les feines. L'objectiu seria reforçar la coordinació i el seguiment de les accions. Aquest departament contribuiria a:

1. Fer una proposta a la coordinació pedagògica a l'inici de l'aplicació de les competències bàsiques a l'institut.

2. Fer propostes de modificació a la coordinació pedagògica sempre que fos convenient.

3. Fer un resum amb un informe, a final de cada curs, sobre com es troba el desenvolupament de la competència en el conjunt de departaments i matèries implicats en l'institut. En aquest sentit, el cap de departament analitza la informació recollida a la junta de caps, segons la programació del centre.

4. Pel que fa a les pròpies activitats de departament relacionades amb competències, al final de cada trimestre es fa constar en l'acta de cada avaluació el resultat de les activitats programades en el trimestre avaluació. En el format d'acta del centre ja hi figura un apartat breu en què es fa constar sí o NO referit a si s'ha fet la feina programada i les conclusions o propostes de millora.

g) De manera similar, cada equip docent ha de fer constar en l'acta de cada avaluació el resultat de les activitats programades en el trimestre-avaluació. En el format d'acta del centre ja hi figura un apartat breu en què es fa constar sí o NO referit a si s'ha fet la feina programada i les conclusions o propostes de millora.

h) El centre ha d'elaborar, com a mínim al llarg de tres cursos d'implementació del sistema, un informe final de cada curs, fent constar els assoliments i les propostes de millora o modificació que s'escaiguin.

3. ELS LLIGAMS ENTRE EL GRUP DE TREBALL I LA RESTA DE L'INSTITUT

Quan el grup de treball es va constituir de manera formal es van marcar els següents quatre objectius oficials que, a grans trets, volien la implicació del màxim professorat:

1. Implicar el professorat de diferents departaments didàctics del centre, almenys de cinc departaments, en la formació. L'indicador fixat era: nombre de departaments implicats; podem dir que només dos departaments del centre no van participar.

2. Introduir en les programacions del 80 % del professorat que fa el curs el treball per competències. L'indicador fixat era: nombre de programacions modificades que incorporin les competències bàsiques (CB); aquest objectiu es va complir durant el curs 2009-2010 quan totes les programacions de centre corresponents a l'ESO es van revisar en funció de les propostes del grup de treball.

3. Tenir en compte les competències per avaluar el 80 % dels professors formats. L'indicador fixat era: nombre de programacions modificades que incorporin l'avaluació per CB; aquest indicador, podem dir que està incorporat en la mateixa programació; també el grup de treball del 2009-2010 manté aquest objectiu.

4. Utilitzar l'entorn Moodle com a eina per comunicar-se el professorat que es forma i per donar a conèixer a la resta del centre el treball per competències que s'està fent. L'indicador, creació de l'entorn Moodle i nombre de professors que el fan servir, els professors del centre en coneixen l'existència i molts l'han utilitzat alguna vegada.

5. El curs 2009-2010 ja hi ha un acord, que va sancionar el claustre de fi de curs passat d'incloure activitats en totes les assignatures d'ESO en relació amb les CB consensuades i segons els paràmetres acordats en les graelles comunes de treball.

En l'apartat dos, hi hem pogut observar els lligams que el grup volia establir amb la resta de professorat del centre no present en el grup de treball; es tenia clar que calia la implicació de tothom per anar incorporant el treball per competències en la metodologia del professorat. Una de les formes, també assenyalada en els objectius, va ser la creació d'un espai virtual, un Moodle, al qual tenia accés tot el professorat i que oferia diverses utilitats: d'una banda, servia per comunicar-se entre els membres del grup, per recollir la considerable documentació digital que hi havia per Internet, bé fossin documents oficials, com els currículums de les matèries o la mateixa llista de les CB, o bé articles, presentacions, documents i propostes de treball de diferents òrgans, com per exemple la Inspecció escolar de Girona o la Xarxa de competències bàsiques de Catalunya; aquest espai digital també va servir per fer arribar informació a la resta del claustre, i fer-los partícips que les competències bàsiques ens afectaven a tots.

Quan va arribar el moment de recollida d'activitats que es feien a classe en diferents nivells i que podíem dir que eren significatives, també es va demanar la implicació dels departaments.

Crec que podem dir que la nostra proposta de treball partia d'allò que fèiem

a l'aula, per poder-ho transformar i incorporar amb una nova metodologia que tingués present les competències.

4. ELS ACORDS DE TREBALL COMÚ A L'ESO: LES GRAELLES DE COORDINACIÓ

El resultat final va consistir en l'elaboració de quatre graelles, una per a cada nivell d'ESO, que recollien activitats o continguts de cada matèria que es consideraven bàsics i que permeten interrelacionar les matèries. Entenem que el fet de treballar continguts comuns porta a tractar diversos aspectes competencials; un exemple d'aquestes graelles es pot veure al final de l'article. No cal ser exhaustius recollint la totalitat de continguts o activitats que poden ser comuns, sinó de comprometre el professorat en alguns continguts mínims que s'aniran ampliant en propers cursos. A partir d'aquests mínims es comencen a incorporar unes competències comunes, també mínimes, que han de servir de base per incorporar el treball per competències dins de l'aula. Aquestes propostes es van fer arribar a la resta de professorat del centre a final de curs i a començament de l'actual, per explicar i promoure la seva inclusió dins de les programacions ordinàries. Això no comporta que cada professor en el moment d'elaborar la programació i fer el treball a l'aula no hagi de treballar totes les competències, especialment les no pactades inicialment.

Diguem que la valoració de la situació avui és que el claustre de professors del centre ha incorporat la proposta, tothom l'ha entès i s'ha implicat en el treball d'aquests mínims comuns. (Vegeu l'annex 1, amb els acords reals obtinguts a quart d'ESO.)

Creiem que vertaderament el que estem fent tindrà ressò i significarà una millora pedagògica per al centre, si aconseguim motivar els companys i engrescar-los a tirar endavant aquest projecte.

En aquest sentit, com ja hem esmentat abans, a l'inici de curs es va fer una reunió per explicar-ho a tots els equips docents i demanar-los la col·laboració. L'objectiu bàsic és portar a la pràctica els continguts de les graelles i, més important encara, fer un buidatge trimestral per veure el resultat, així, assegurem que tot el professorat s'ho fa seu.

Només caldria afegir que vam començar revisant les graelles. Havíem pactat que aquest curs no les modificariem, però això no implicava que no poguéssim aprofitar la presència en el grup de professors de departaments que el curs passat no hi eren i actualitzar dades; també admetiéem totes les esmenes que ens fessin arribar amb el compromís de tenir-les en compte per al curs vinent.

5. ELS CRITERIS COMUNS DE PROGRAMACIÓ A L'ESO: PROGRAMACIONS I SEGUIMENT

Es va dissenyar un índex del que ha de ser la programació marc de cada matèria, sense entrar a fer les unitats didàctiques, que tot el professorat tindrà a punt al començament del curs actual. Possiblement, la part més innovadora és l'apartat dos, la contribució de la matèria a l'assoliment de les competències bàsiques, que tracta d'incorporar aquelles activitats o continguts consensuats en el centre, dels quals s'ha informat a coordinació pedagògica; fem constar els lligams amb altres cursos i altres matèries, si n'hi ha. Si aconseguim fer un buidatge i una revisió trimestral, a partir d'una graella que hem dissenyat, podrem tenir una proposta competencial per al curs vinent que sigui realista i amb el segell del nostre institut.

6. TASQUES EN EL CURS 2009-2010, CONTINUÏTAT DEL TREBALL

Hi ha una continuació de la tasca iniciada pel grup de treball, en col·laboració amb els departaments didàctics del centre, en l'elaboració de materials per treballar i avaluar per competències. Elaboració d'instruments: fulls d'observació d'activitats docents centrades en competències bàsiques, model de concreció de la contribució d'una matèria a les competències, model d'informe de seguiment de l'aportació de les diferents matèries. Els objectius previstos són: *a)* Implicar el professorat de diferents departaments didàctics del centre, almenys de cinc departaments, en la formació, i dels equips docents d'ESO (de primer a quart); en principi, hi ha professorat a cadascun dels equips docents. *b)* Introduir en les programacions del professorat que fa el curs el treball per competències. *c)* Avaluar tenint en compte les competències.

Organització i planificació de les sessions: les sessions són els dimarts, sis sessions de dues hores i mitja, de 17.30 h a 20.00 h, amb el calendari següent: es fa la previsió de dedicar alguna de les sessions per comprovar si el professorat ha fet servir les graelles de seguiment de les activitats o continguts acordats en el grup de treball del curs passat. El fet que hi hagi professors del Departament d'Orientació Educativa pot contribuir a desenvolupar activitats pensades per a alumnat amb diverses mancances. Es tractaria d'estudiar com es pot aplicar als grups de diversitat el treball de les CB, pensant en quatre situacions diferents que es donen als instituts: 1. La de l'alumnat que no va mai a classe d'una matèria. 2. La dels nouvinguts. 3. La dels que tenen algun reforç parcial. 4. La dels grups que tenen una adaptació curricular.

A banda d'això, s'estan portant a terme diferents tasques: *a)* elaborar o dis-

QUADRE 1

Model de concreció de la contribució d'una matèria a les competències coordinades al centre (les exclusives de la matèria van a part)
(l'exemple s'aplica al cas concret de quart d'ESO i a l'assignatura Matemàtiques)

Contribució de la matèria a l'assoliment de les CB

Es tracta d'incorporar aquelles activitats o continguts consensuats en el centre, dels quals s'ha informat a la coordinació pedagògica; caldrà fer-hi constar els lligams amb altres cursos i altres matèries, si n'hi ha.

Nre. CB	Explicació de l'aportació a la competència	Trimestre (1r, 2n 3r o C = tot el curs)	Lligams amb altres matèries (si escau)	
			Altres matèries	Altres cursos
2, 4, 5, 6	1. Els nombres irracionals: aplicació a la vida diària (nombre d'or). (El Partenó, piràmide Gizeh, Alhambra, El Escorial, Monestir de Ripoll... tenen unes longituds que es relacionen amb la proporció àuria, que també apareix en pintures de Dalí, Venus de Boticelli. Utilitzada pels renaixentistes) Fitxa Con.necta!!	1r	Socials Tecnologia	3r ESO
2, 4, 6, 7	2. Trigonometria (aplicació) (Fitxa sobre la construcció i utilització del teodolit per mesurar distàncies i alçades de l'IES)	2n	Naturals Tecnologia	3r ESO
1, 4, 5, 6, 7	3. L'ús d'expressions simbòliques (de primer i segon graus) per representar relacions en diferents contextos	Tot	Naturals Tecnologia	2n ESO 3r ESO

QUADRE 2

*Model de breu informe de seguiment que totes les assignatures han de passar a coordinació pedagògica al final del primer trimestre.
(l'exemple s'aplica al cas concret de quart d'ESO i a l'assignatura Matemàtiques)*

Primer trimestre

<i>Nre. CB</i>	<i>Explicació de l'aportació a la competència</i>	<i>S'ha fet?</i>	<i>Material utilitzat (pàgina llibre, web, fotocòpia...)</i>	<i>Comentaris</i>
2, 4, 5, 6	1. Els nombres irracionals: aplicació a la vida diària (nombre d'or). (El Partenó, piràmide Gizeh, Alhambra, El Escorial, Monestir de Ripoll... tenen unes longituds que es relacionen amb la proporció àuria, que també apareix en pintures de Dalí, Venus de Boticelli. Utilitzada pels renaixentistes) Fitxa Con.necta!!	Sí No		

senyar documents, graelles o pautes d'observació d'activitats d'aula; la idea seria aplicar-ho en observacions fetes per un membre del grup sobre un altre o uns altres; *b*) revisar com podria ser el full de seguiment perquè el professorat pugui fer la documentació de les activitats o continguts mínims de centre acordats; *c*) també es té previst revisar la llista d'activitats o continguts de les graelles acordades; caldrà anar incorporant nous continguts pels quatre nivells. (Trobareu en l'annex 2 la graella d'observació i valoració de classes amb continguts competencials.) També s'han comprat llibres per ampliar la formació dels membres del grup, llibres que estan també a l'abast de tot el professorat del centre (vegeu la bibliografia).

7. REFLEXIONS BREUS A MANERA DE CONCLUSIONS

Qualsevol canvi necessita un temps per interioritzar-lo. Nosaltres ja estem acostumats als canvis, ara només cal que fem un pas més i introduïm les compe-

tències no només a les nostres programacions sinó al nostre treball d'aula. Això ha de portar unes activitats més riques competencialment i uns criteris d'avaluació que impliquin la utilització d'aquestes competències. No hem d'angoixar-nos, no hem de desestimar tot el que hem fet fins ara, simplement hem d'introduir petits canvis que, a la llarga, en portaran de grans i, en tot cas, tenir clar que estem embarcats en un viatge comú i que els primers competents hem de ser nosaltres. Podríem dir que els professors del Narcís Xifra ens trobem a mitja travessia.

BIBLIOGRAFIA

- DIRECCIÓ GENERAL DE L'EDUCACIÓ BÀSICA I EL BATXILLERAT. *Una oportunitat per a la reflexió pedagògica a l'educació bàsica: Del currículum a les programacions* [en línia]. 2009. <www.xtec.cat/edubib>
- ESCAMILLA, Amparo. *Las competencias básicas: claves y propuestas para su desarrollo en los centros*. 2a reimpr. Barcelona: Graó, 2009.
- GOÑI ZABALA, Jesús María. *El desarrollo de la competencia matemática*. Barcelona: Graó, 2008.
- MATA, Juan. *Animación a la lectura*. Barcelona: Graó, 2008.
- ZABALA, Antoni; ARNAU, Laia. *Cómo aprender y enseñar competencias*. 3a reimpr. Barcelona: Graó, 2008.

ANNEX 1

Format de la graella d'acords de centre sobre competències bàsiques, per curs.
(Mostrem el cas real dels acords de quart d'ESO, consensuat el mes de juny del 2009).
Graella de compilació de continguts i activitats en competències bàsiques.

Institut Narcís Xifra de Girona, quart d'ESO

Aquest és un registre d'activitats o continguts registrats a l'IES Xifra. S'han fet arribar a coordinació pedagògica i assumits com a Projecte curricular de centre i, per tant, vinculants.

Entenem aquí per *competències bàsiques* (CB) les destreses significatives, útils per a la vida, i que puguin ser usades en diversos contextos, més enllà d'una assignatura, sovint amb certa interdisciplinarietat. Així, caldrà que cada professor o professora faci un informe periòdic del grau d'acompliment i valoracions, en una fitxa específica, que es farà arribar a la coordinació de les CB.

Les *competències bàsiques* de l'ESO són: 1. Comunicativa, lingüística i audiovisual. 2. Artística i cultural. 3. Tractament de la informació i digital. 4. Matemàtica. 5. D'aprendre a aprendre. 6. D'autonomia i iniciativa personal. 7. Coneixement i interacció amb el món físic. 8. Social i ciutadana. // Símbols: X = departament que fa la proposta; / = departament que es coordina.

[illegible]

ANNEX 1 (Continuació)

Competències	Lloc	Lligam amb altres cursos				Contingut o activitat	Tutoria Català Castella Anglès Francès Socials	Educació física E. visual i plàstica Projecte de recerca Matemàtiques Ciències naturals Tecnologia Ed. ètica Religió-cult. Una altra matèria	Trimestre (1, 2, 3 o C)	Data de ratificació	
										En equip docent	N O I E S
1 2 3 4 5 6 7 8	Aula	Soridats	Crédits	Altres							
		Fora									
					1r ESO						
					2n ESO						
					3r ESO						
					4t ESO						
x						B. Expressar idees pròpies amb coherència, dotant arguments vàlids que les reforcin.	X / X	/			
x; x	x					C. Canvi i causalitat: progrés i canvi històric.	X X				
x x	x x					D. Reconeixement dels efectes del treball de resistència aeròbica, de flexibilitat, de força i resistència sobre l'estat de la salut: efectes beneficiosos, riscos, prevenció.		X			

ANNEX 1 (Continuació)

Format de la graella d'acords de centre sobre competències bàsiques, per curs

[illegible]

ANNEX 1 (Continuació)
Format de la graella d'acords de centre sobre competències bàsiques, per curs

Competències								Lloc		Lligam amb altres cursos				Contingut o activitat												Data de ratificació		S E I O N							
								Aula		Fora																		En equip docent		o en departament					
								Sortida		Crèdits		Altres																Trimestre (1, 2, 3 o C)							
1	2	3	4	5	6	7	8																												

ANNEX 1 (Continuació)

Format de la graella d'acords de centre sobre competències bàsiques, per curs

[illegible]

ANNEX 1 (Continuació)
Format de la graella d'acords de centre sobre competències bàsiques, per curs

Competències								Lloc		Lligam amb altres cursos				Contingut o activitat	Tutoria														Trimestre (1, 2, 3 o C)	Data de ratificació		S E I O N																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
								Fora		1r ESO 2n ESO 3r ESO 4t ESO					Sortida Crèdits		Aula		Català	Castella	Anglès	Francès	Socials	Educació física	E. visual i plàstica	Projecte de recerca	Matemàtiques	Ciències naturals	Tecnologia	Ed. ètica	Religió-cult.	Una altra matèria																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														

ANNEX 2

Format del full d'observació de classes amb continguts competencials.

Aquest és l'imprès que fem servir per valorar el funcionament de classes amb contingut competencial en què acordem que un company o companya del centre assistirà com a observador o observadora (l'original és en un sol full)

FULL D'OBSERVACIÓ D'ACTIVITATS DOCENTS CENTRADES EN COMPETÈNCIES BÀSIQUES			
Persona o persones observadores:		Persona o persones observades:	
Data:	Centre:	Població:	
Grup classe:	Horari: De h A h	Aula:	
		Taller o laboratori:	
		Altres:	
Matèria:			
A) COHERÈNCIA AMB EL QUE S'HA PROGRAMAT (encerclau el que correspongui)			
a) La persona observadora ha disposat prèviament d'una còpia dels aspectes competencials programats?		No	Sí
b) [en cas afirmatiu] La persona observadora veu clar el que la programació vol dir?		No	Bastant Sí
c) [en cas afirmatiu] El que s'ha vist a la pràctica és coherent amb el programat?		No	Bastant Sí
Comentaris, si escau:			
B) ACTIVITATS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE CONCRETES OBSERVADES (la persona observadora en farà una petita descripció de les fases)			
a) minuts
b) minuts
c) minuts
d) minuts

ANNEX 2 (Continuació)
Format del full d'observació de classes amb continguts competencials

C) COMPETÈNCIES TREBALLADES (a partir del que s'observa, independentment que estiguin programades o no)									
Les vuit competències ↓	0	1	2	3	↓ Indicis de competencialitat (en qualsevol activitat o competència)	0	1	2	3
1. Comunicativa					a) Es raona la utilitat				
2. Artística i cultural					b) S'aplica en pràctiques a l'aula				
3. Digital i de tractament					c) S'encarreguen tasques fora de l'aula				
4. Matemàtica					d) Es remet a classes anteriors o posteriors				
5. D'aprendre a aprendre					e) Es responen o formulen preguntes o problemes				
6. D'autonomia i iniciativa					f) Es parteix d'un centre d'interès de l'alumnat				
7. Amb el medi físic					g) Es fan plantejaments interdisciplinaris				
8. Social i ciutadana					h) Es preveuen aspectes de diversitat de l'alumnat				

D) VALORACIÓ GLOBAL (encerclau el que correspongui)					
a) Consideres significativa la classe o activitat com a aportació a les CB?		No	Poc	Bastant	Sí
b) Consideres suficients les descripcions de la programació?		No	Poc	Bastant	Sí

Data: Hi ha annexos? Signatures →	Comentaris i suggeriments de la persona observadora	Comentaris de la persona observada (aquest és l'únic espai en què intervé la persona observada)
---	---	---